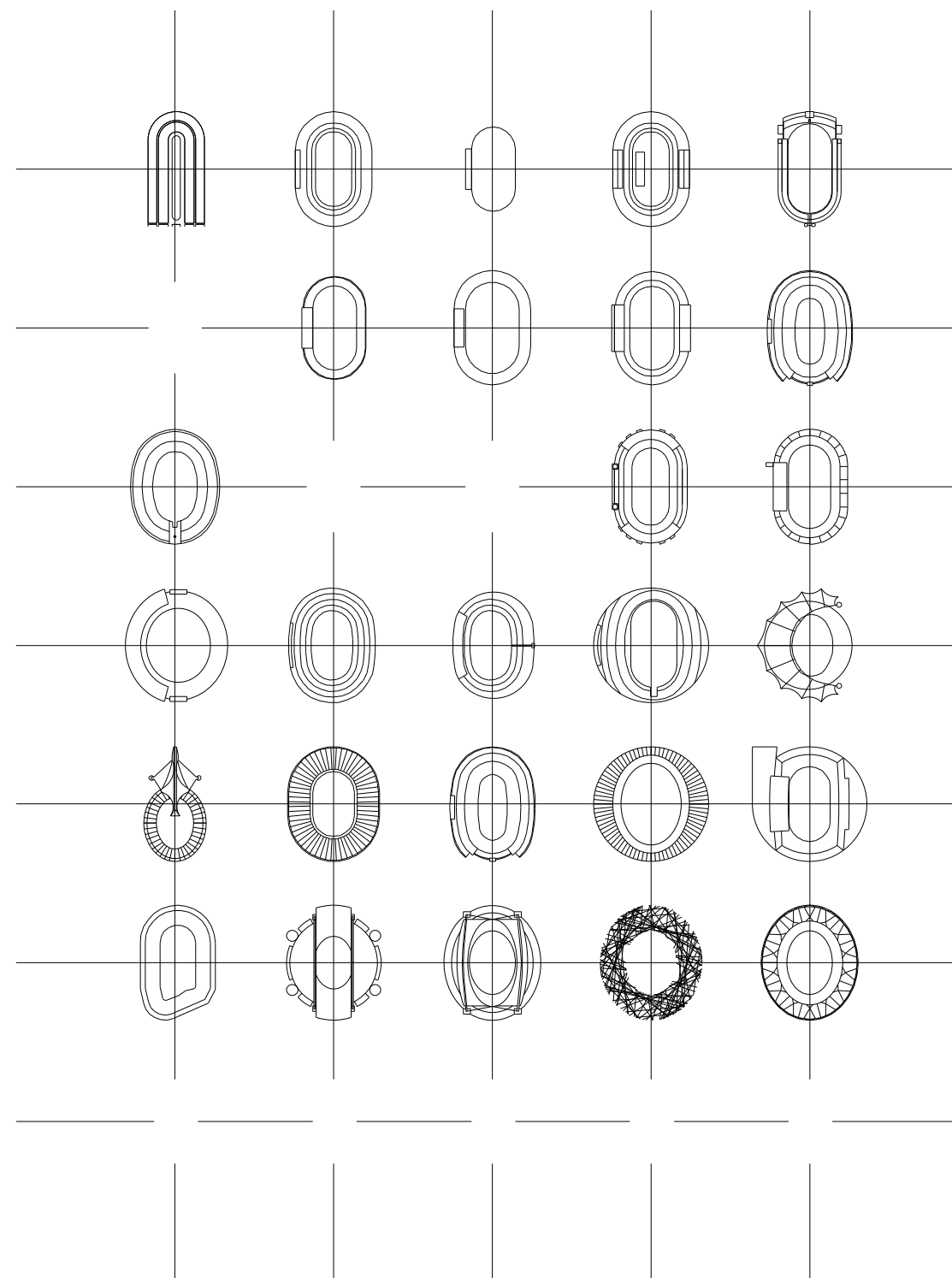

S T A D I O N

MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM, DOKTORI ISKOLA
DÉTÁRI GYÖRGY MESTERMŰ
TÉMAVEZETŐ: FERENCZ MARCEL DLA BUDAPEST, 2014

A mestermű

A FINA 2021. évi budapesti Úszó-, Vízilabda-, Múgró, Műúzó és Nyíltvízi Világbajnokság Dagály Termálfürdő területén épülő 5000 férőhelyes versenyszodájának tervei.

Megrendelő: Nemzeti Sportközpontok, Vigh László kormánybiztos
Vezető tervező: Ferencz Marcel DLA
Tervezőtárs: Détári György

Magyarország 2013-ban sikeresen pályázott a 2021. évi FINA Úszó-, Vízilabda, Múgró, Műúzó és Nyíltvízi Világbajnokság megrendezésére. A pályázatban a szervezőbizottság a versenyek helyszínéül két meglévő uszoda komplexumot, a Császár-Komjádi Sportuszodát és a Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda és Széchy Tamás uszoda létesítményét jelölte meg. Kijelölte továbbá a követelményeket kielégítő új sportuszoda helyszínéül a Dagály Termálfürdő területét. A koncepció szerint a meglévő helyszíneknek bonyolítanák a vízilabda mérkőzéseket a döntő és elődöntők kivételével, minden további versenyszámnak és a nevesített vízilabda mérkőzéseknek az új létesítmény adna otthont. Az új sportuszoda, amelynek elnevezéséről döntés csak a megvalósulás után születik, szolgálhat a 2017-ben Budapesten zajló ifjúsági vizes világbajnokság helyszínéül.

Az egymást követő, különböző igényeket támasztó két esemény és a hosszútávú üzemeltetési koncepció eredményeként kialakított tervezési program 5000 fős állandó nézőszámú, a felnőtt világbajnokságra 18 000 fő nézőszámra bővíthető létesítményt határozott meg. A sporttechnológia alapját képező medencék rendre: 50 m-es, tízpályás versenymedence, 50 m-es, nyolcpályás bemelegítő medence, előírás szerinti múgró medence és tanmedence. A medencék két független csarnokban kapnak helyet, így az edzések és a közösségi használat jól elkülöníthető. A vízfelületek alapján az uszoda így egyidejűleg 740 fő befogadására alkalmas. Az épület emellett bőségesen kínál tereket a „száraz” edzésekre úszóknak, vízilabdázóknak és múgróknak egyaránt. A kor elvárásainak megfelelően az épület képes fogadni a spottechnológiai, diagnosztikai berendezéseket.

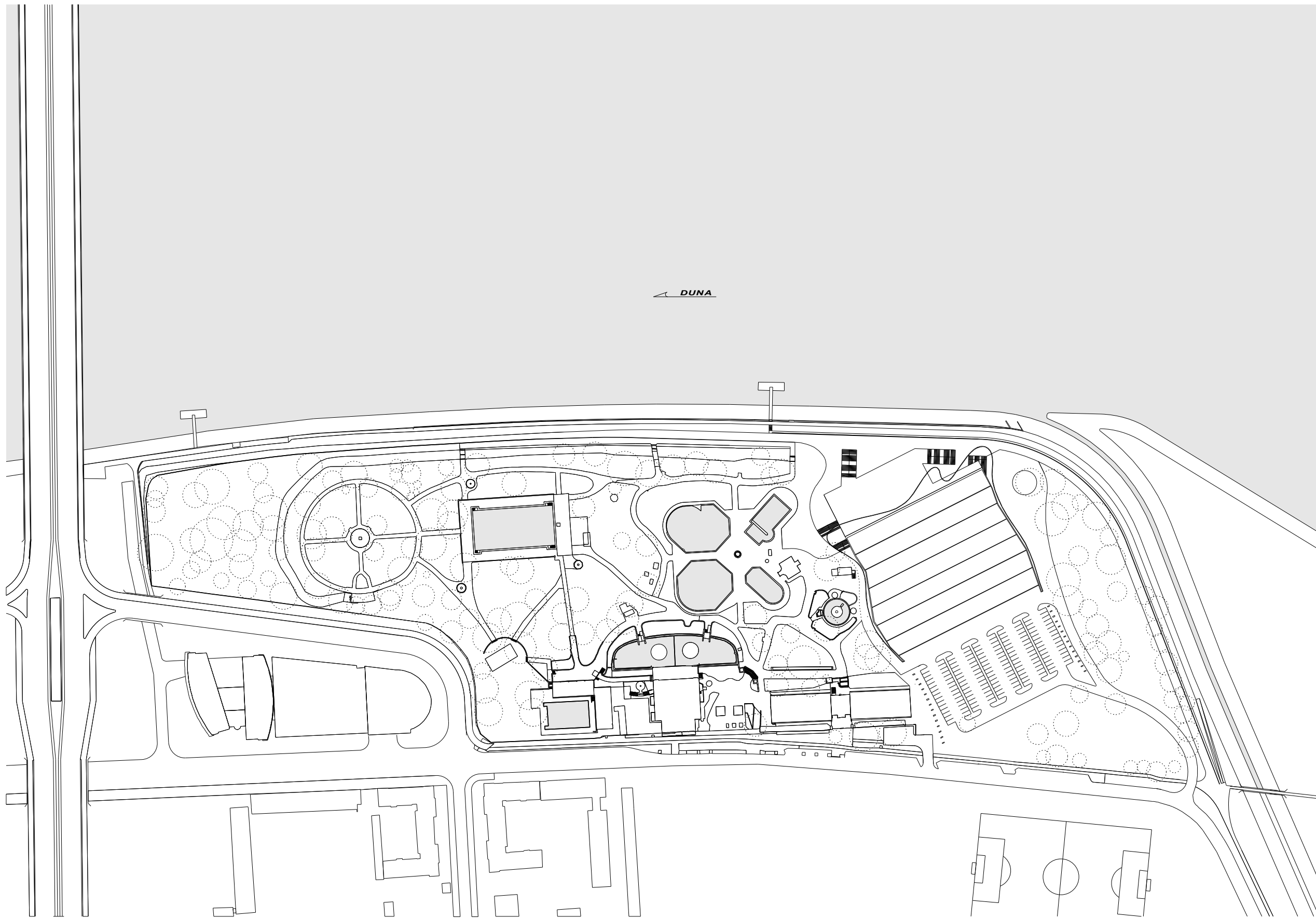
Az helykijelölés nem csak az eseménynek szól, hanem Budapest távlati fejlesztési stratégiáját is tükrözi, az értékes Duna parti területek közösségi célú használatával és az árvízvédelmi rendszer korszerűsítésével. Az új létesítmény terve a távlati közlekedési stratégia elemeinek megvalósíthatóságát erősíti.

A Duna-part, a törésvonal felett fakadó hőforrások révén Budapest fürdőépületeinek meghatározója. „*A természeti kép és a városi térfal találkozásánál a fürdő funkció mindig egyfajta transzcendens, földközeli minőséget képviselt a múltban, és ezt reprezentálja a jövőben is - ha nem is az architektúrával, de a párálló ösképmintája által fölelevenítve a megfoghatatlant. A megfoghatatlan képébe kapaszkodva egyetlen lendülettel, sodró energiával kell, hogy talpra álljon az a komplex funkcionális térrend, amely képes a hétköznapi fölé emelni a várost.*” (Ferencz Marcel)

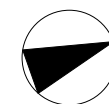
Az épület struktúráját az ideiglenes bővíthetőség és az állandó és ideiglenes nézőszám aránya alapjaiban befolyásolja. Az ideiglenes létszám hozzávetőleg lefedi a fizető nézők, az állandó létszám az akkreditált személyek: sportolók, VIP és média képviselőinek számát. A két csoport elkülönítése alapvető elvárás, emellett az úszó versenyszámok szemlélése a hosszoldalakról ideális. Ezekre a tényekre és a helyszín adottságaira alapozva alakult ki a kétoldali, állandó és ideiglenes lelátók által determinált struktúra. Az állandóság természetesen a Duna felé fordul, hiszen az ideiglenes állapot az élettartamhoz viszonyítva nem lehet a városkép meghatározója. A mozgáspálya rendszer geometriai adottságok alapján magas ponton fekvő kivezetéssel működtethető biztonságosan, ez ad lehetőséget a dunai terasz, mint közösségi fórum létrehozására. Az 5000 fős üzemmód a Duna-parton fekvő kijáratokkal kapcsolható zökkenőmentesen az igen közeli városi infrastruktúrához, így biztosíthatók a lökészerű tömegáramot csillapító késleltetések. Az ideiglenes lelátót igénylő világbajnokság a Népfürdő utca teljes lezárását vonja maga után, de ez bármely elrendezés esetén szükségszerű volna. A csillapítás ekkor lényegesen hosszabb távon valósulhat meg.

Az épület hírértéke vitathatatlan és ennek meg kell felelnie minden szempontból. A felelősség az építészeté. A hírvivők, a média, további igényei a természetes megvilágítás kialakításában jelennek meg. A világbajnokság idején a medencetérbe külső fény nem juthat be. Ennek megfelelően a hosszú távú üzemben csak ott lehet célszerűen nyílás, ahol az ideiglenes lelátó az esemény alatt zárja a teret. A északkeleti fal, így nagyarányú megnyitásával állandó, szórt fényt biztosít a belső térben. Egyéb média igények kiszolgálása állandó jelleggel az épületen belül célszerűtlen volna, így az ideiglenes átalakíthatóság a nézőtér, a tűzbiztonság, az épületgépészet és épületvillamosság tervezésének egyik alapvetése.

A városképi erővel bíró épülettömeg a magasba törő lelátóval és a versenymedence csarnok téri igényével képez szerves egységet, emelkedett tartalommal töltve fel a „*párálló ösképet*”, miközben a vezérszintre szervezett hétköznapi élet a Duna közelségét élvezzi.

← DUNA

25 0 60

